

Väljaandja:	Põllumajandusminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2006
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	04.07.2014
Avaldamismärge:	

Veterinaarnõuded lammaste ja kitsedega kauplemisel¹

Vastu võetud 11.06.2004 nr 109

[RTL 2004, 87, 1368](#)

jõustumine 03.07.2004

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
16.12.2005/121	RTL 2005, 121, 1889	1.01.2006

Määrus kehtestatakse «[Loomade ja loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordi veterinaarjärelevalve seaduse](#)» § 10 lõike 2 alusel.
[[RTL 2005, 121, 1889](#)- jõust. 01.01.2006]

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse veterinaarnõuded Euroopa Liidu liikmesriikidega (edaspidi *liikmesriik*) toimuva lammaste ja kitsedega kauplemise suhtes.

§ 2. Kasutatavad terminid

Määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) tapaloom – lammas või kits, kes toimetatakse teise liikmesriigi tapamajja tapmisele või kogumiskeskusesse, et ta sealt tapamajja edasi toimetada;
- 2) aretusloom – lammas või kits, välja arvatud tapaloom ja nuumloom, kes toimetatakse lähtekoha põllumajandusettevõttest või tunnustatud kogumiskeskuse kaudu teise liikmesriiki aretuseks;
- 3) nuumloom – lammas või kits, välja arvatud tapaloom ja aretusloom, kes toimetatakse lähtekoha põllumajandusettevõttest või tunnustatud kogumiskeskuse kaudu teise liikmesriiki nuumamiseks;
- 4) ametlikult brutselloosivaba põllumajandusettevõtte – põllumajandusettevõtte, mis vastab EÜ Nõukogu direktiivi 91/68/EMÜ loomatervishoiu kohta ühendusesiseses lamba- ja kitsekaubanduses (EÜT L 046, 19.02.1991, lk 19–36) lisa A I peatüki 1. jaos sätestatud nõuetele;
- 5) brutselloosivaba põllumajandusettevõtte – põllumajandusettevõtte, mis vastab EÜ Nõukogu direktiivi 91/68/EMÜ lisa A I peatüki 2. jaos sätestatud nõuetele;
- 6) teatamiskohustuslik loomataud – loomataud, mis on kantud «Loomatauditõrje seaduse» (RT I 1999, 57, 598; 2002, 13, 80; 61, 375; 63, 387; 96, 566; 2004, 19, 135; 34, 236) § 38 lõike 4 alusel kehtestatud teatamiskohustuslike loomataudide loetellu, mis on kooskõlas EÜ Nõukogu direktiivi 91/68/EMÜ lisa B sätestatud loeteluga;
- 7) kogumiskeskus – loomakasvatushoone, -rajatis või loomade pidamiseks piiritletud ala, loomaoksjon või -laat, kus veterinaarjärelevalve ametniku järelevalve all moodustatakse erinevatest karjadest pärinevate lammaste ja kitsede kaubasaadetisi nende toimetamiseks teise liikmesriiki;
- 8) tunnustatud kogumiskeskus – loomakasvatushoone, -rajatis või loomade pidamiseks piiritletud ala, kus veterinaarjärelevalve ametniku järelevalve all moodustatakse erinevatest karjadest pärinevate lammaste ja kitsede kaubasaadetisi nende toimetamiseks teise liikmesriiki;
- 9) põllumajandusloomi vahendava isiku ehitised – loomakasvatushoone, -rajatis või loomade pidamiseks piiritletud ala, mis on põllumajandusloomi vahendava isiku kasutuses ja mille Veterinaar- ja Toiduamet on tunnustanud «Loomatauditõrje seaduse» § 15 lõike 2 alusel ja kus moodustatakse erinevatest põllumajandusettevõtetest pärinevatest lammastest ja kitsedest koosnevaid kaubasaadetisi teise liikmesriiki toimetamise eesmärgil;

10) piirkond – territooriumi osa, mille pindala on vähemalt 2000 km², mis on veterinaarjärelevalve all ning mis hõlmab vähemalt üht maakonda.

2. peatükk

LAMMASTE JA KITSEDEGA KAUPLEMISE VETERINAARNÕUDED

§ 3. Teise liikmesriiki toimetatava lamba ja kitse kohta esitatavad veterinaarnõuded

(1) Teise liikmesriiki võib toimetada üksnes sellist lammast või kitse:

1) kes on identifitseeritud «Loomatauditõrje seaduse» § 11 lõike 2 alusel kehtestatud nõuete kohaselt, mis on kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 21/2004, millega kehtestatakse lammaste ja kitsede identifitseerimise ja registreerimise süsteem ja muudetakse määrust (EÜ) nr 1782/2003 ning direktiive 92/102/EMÜ ja 64/432/EMÜ (ELT L 5, 9.01.2004, lk 8–17) nõuetega, ja kelle on veterinaarjärelevalve ametnik tunnistanud 24 tunni jooksul enne teise liikmesriiki toimetamiseks kasutatavale veovahendile laadimist tehtud kliinilise läbivaatuse tulemusena terveks;

2) kelle päritolu põllumajandusettevõtte (edaspidi *ettevõtte*) või piirkonna suhtes ei ole lähtuvalt Euroopa Liidu või Eesti õigusaktidest kehtestatud lammastele või kitsedele nakkava loomataudi tõttu loomatauditõrje alast keeldu või kitsendust ja kes ei ole kokku puutunud loomadega ettevõttest, mis asub piirkonnas, mille suhtes on kehtestatud eespool nimetatud keeld või kitsendus. Sõltuvalt loomataudist peab keeldu või kitsenduse lõpetamisest olema möödunud vähemalt 42 päeva (brutselloosi puhul), 30 päeva (marutaudi puhul) või 15 päeva (siberi katku puhul) enne looma teise liikmesriiki toimetamiseks kasutatavale veovahendile laadimist;

3) kelle suhtes ei kehti suu- ja sõrataudi käsitlevate õigusaktidega kehtestatud loomatauditõrje alast keeldu või kitsendust ja kes ei ole vaktsineeritud suu- ja sõrataudi vastu;

4) kes ei ole määratud tapmiseks «Loomatauditõrje seaduse» § 43¹ lõike 2 alusel kehtestatud loomatauditõrje programmi kohaselt või kelle kohta ei kehti muud sellest programmist tulenevat keeldu või kitsendust.

(2) Teise liikmesriiki toimetatav lammas või kits on sündinud ja teda on peetud Eestis või on Eestisse imporditud «Loomade ja loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordi veterinaarjärelevalve seaduse» § 10 lõike 2 alusel kehtestatud nõuete kohaselt, mis on kooskõlas EÜ Nõukogu direktiivi 91/68/EMÜ sätetega, ja muid Euroopa Liidu asjakohaseid õigusakte järgides.

(3) Teise liikmesriiki toimetatavat lammast või kitse on päritoluettevõttes peetud 30 päeva enne teise liikmesriiki toimetamiseks kasutatavale veovahendile laadimist; alla 30 päeva vanune loom on päritoluettevõttes sündinud.

(4) Teise liikmesriiki toimetatava lamba või kitse päritoluettevõttesse ei tohi nende teise liikmesriiki toimetamiseks kasutatavale veovahendile laadimisele eelnenud 21 päeva jooksul tuua lambaid ja kitsi ning eelnenud 30 päeva jooksul ei tohi sinna tuua ühendusevälisest riigist pärinevaid sõralisi. Ettevõttest, kus neid nõudeid ei ole järgitud, pärinevate lammaste ja kitsedega on lubatud kaubelda juhul, kui nimetatud sõralisi on peetud päritoluettevõtte karjast eraldi.

(5) Teise liikmesriiki toimetatav lammas või kits pärineb ettevõttest ja võib veo ajal kokku puutuda loomadega, kes pärinevad ettevõttest, kus ei ole diagnoositud järgmisi loomataude:

1) lammaste nakkavat agalaktiat (*Mycoplasma agalactiae*) või kitsede nakkavat agalaktiat (*Mycoplasma agalactiae*, *M. capricolum*, *M. Mycoides* var. *mycoides* «*large colony*») viimase kuu jooksul;

2) paratuberkuloosi või kaseosset lümfadeniiti viimase 12 kuu jooksul;

3) lammaste kopsu adenomatoosi, *Maedi Visna* või kitsede viirusartriiti/entsefaliiti viimase kolme aasta jooksul. Seda perioodi võidakse lühendada 12 kuu pikkuseks, kui *Maedi Visna* või kitsede viirusartriiti haigestunud loom on tapetud ja järelejäänud loomi on nimetatud taudide suhtes uuritud kaks korda ning tulemus on olnud negatiivne või kui Eestis rakendatakse nimetatud loomataudide suhtes Euroopa Komisjoni poolt heakskiidetud tunnustatud tõrjeprogrammi, mis pakub samaväärseid tagatisi.

(6) Teise liikmesriiki võib toimetada üksnes sellist kastreerimata jäära:

1) kes pärineb ettevõttest, kus ei ole diagnoositud nakkavat epididümiiti (*B. ovis*) viimase 12 kuu jooksul;

2) keda on peetud päritoluettevõttes enne teise liikmesriiki toimetamiseks kasutatavale veovahendile laadimist 60 päeva jooksul;

3) keda on enne teise liikmesriiki toimetamiseks kasutatavale veovahendile laadimist 30 päeva jooksul uuritud seroloogiliselt nakkava epididümiidi suhtes ja tulemus on olnud negatiivne.

[RTL 2005, 121, 1889- jõust. 01.01.2006]

§ 4. Teise liikmesriiki toimetatava lamba ja kitse vedamise kohta esitatavad veterinaarnõuded

Lamba või kitse vedu sihtkohaliikmesriigi ettevõttesse tuleb korraldada nii, et loom veetakse sinna vahepeal veovahendilt maha laadimata või ühe, Eestis asuva loomade kogumiskeskuse kaudu ning et teise liikmesriiki toimetatav lammas või kits ei puutuks kokku loomaga, kes ei ole ette nähtud kauplemiseks ning kes võib olla lammastele ja kitsedele ohtliku loomataudi kandja.

§ 5. Teise liikmesriiki toimetatava tapalooma kohta esitatavad veterinaarnõuded

(1) Teise liikmesriiki toimetatava tapalooma puhul võib § 4 lõikes 1 nimetatud kogumiskeskuseks olla ka tunnustatud põllumajandusloomi vahendava isiku Eestis asuv ehitis.

(2) Teise liikmesriiki toimetatavat tapalooma on päritoluettevõttes peetud vähemalt 21 päeva enne teise liikmesriiki toimetamiseks kasutatavale veovahendile laadimist.

(3) Teise liikmesriiki toimetatav tapaloom võib pärineda ettevõttest, kuhu on 21 päeva jooksul enne tapalooma teise liikmesriiki toimetamiseks kasutatavale veovahendile laadimist sisse toodud lambaid või kitsi, kui tapaloom viiakse teise liikmesriigi tapamajja viivitamata tapmiseks ilma kogumiskeskust või peatuspaika läbimata.

(4) Tapalooma võib teise liikmesriiki toimetada enne § 4 lõikes 1 nimetatud kogumiskeskusesse toimetamist veel ühe Eestis asuva kogumiskeskuse kaudu, kui:

1) tapaloom toimetatakse Eestis asuvasse kogumiskeskusesse, kus ta on veterinaarjärelevalve ametniku järelevalve all ja kus sel ajal peetavad loomad on ühesuguse loomatervise alase staatusega ning kus kõiki lambaid ja kitsi saab identifitseerida nende päritoluettevõtte kindlakstegemiseks; kogumiskeskusest toimetatakse tapaloom koos tema kohta väljastatud veterinaartõendiga Eestis asuvasse tunnustatud kogumiskeskusesse, kus tema kohta väljastatakse loomatervisesertifikaat, ning seejärel saadetakse ta edasi teises liikmesriigis asuvasse tapamajja, või

2) tapaloom toimetatakse sihtkohaliikmesriigis asuvasse tunnustatud kogumiskeskusesse, millest ta hiljemalt viiendal päeval pärast toomist veetakse veterinaarjärelevalve ametniku järelevalve all otse tapamajja ja tapetakse või veetakse tapaloom teises liikmesriigis asuva tunnustatud kogumiskeskuse kaudu tapmiseks kolmandas liikmesriigis asuvasse tapamajja, mis on märgitud loomatervisesertifikaadile looma sihtkohana.

§ 6. Teise liikmesriiki toimetatava aretus- ja nuumloomadega kauplemise kohta esitatavad veterinaarnõuded

(1) Teise liikmesriigi ametlikult brutselloosivabasse ettevõttesse võib toimetada aretus- või nuumlooma ametlikult brutselloosivabast ettevõttest. Brutselloosivabast ettevõttest võib teise liikmesriigi ametlikult brutselloosivabasse ettevõttesse toimetada aretus- või nuumlooma, kes ei ole vaktsineeritud brutselloosi vastu.

(2) Brutselloosi vastu vaktsineeritud aretus- või nuumlooma võib teise liikmesriigi ametlikult brutselloosivabasse ettevõttesse toimetada juhul, kui ta on vaktsineeritud rohkem kui kahel järjestikusel aastal. Üle kahe aasta vanuse emaslooma, kes on vaktsineeritud seitsme kuu vanusena, võib teise liikmesriigi ametlikult brutselloosivabasse ettevõttesse toimetada juhul, kui teda on peetud päritoluettevõttes teistest loomadest eraldi ning kui teda on brutselloosi suhtes uuritud kuuenädalase vahega kaks korda ja tulemus on olnud negatiivne.

(3) Teise liikmesriigi brutselloosivabasse ettevõttesse võib aretus- või nuumlooma toimetada ametlikult brutselloosivabast või brutselloosivabast ettevõttest. Muust ettevõttest tohib teise liikmesriigi brutselloosivabasse ettevõttesse toimetada identifitseeritud aretus- või nuumlooma, kui seal peetavatel brutselloosi suhtes vastuvõtlikel loomad ei ole viimase 12 kuu jooksul kliiniliselt diagnoositud brutselloosi, kui ettevõttesse toodavat aretus- või nuumlooma ei ole vaktsineeritud viimase kahe aasta jooksul brutselloosi vastu, kui teda on peetud päritoluettevõttes teistest loomadest eraldi ning kui teda on brutselloosi suhtes uuritud kuuenädalase vahega kaks korda ja tulemus on olnud negatiivne. Kui aretus- või nuumloom on vaktsineeritud brutselloosi vastu, peab seda olema tehtud tunnustatud vaktsiiniga enne seitsme kuu vanuseks saamist ja hiljemalt 15. päeval enne sihtkohaettevõttesse toomist.

§ 7. Vahendaja kaudu toimuva lammaste ja kitsedega kauplemise kohta esitatavad veterinaarnõuded

(1) Vahendaja võib vahendada teise liikmesriiki toimetamiseks üksnes sellist lammast ja kitse, kes on identifitseeritud ja kes pärinevad ettevõttest, mis vastab paragrahvides 3, 4, 5 ja 6 sätestatud veterinaarnõuetele ning kellega on kaasas selle määruse nõuetele vastav loomatervisesertifikaat.

(2) Vahendaja peab tagama enda ettevõttes või loomade vahendamiseks kasutatavas teise loomapidaja loomakasvatushoones või -rajatises või loomade pidamiseks piiritletud alal, et ettevõtte personal on saanud asjakohase koolituse lammaste ja kitsedega kauplemise nõuete täitmise ning loomade heaolu ja loomade eest hoolitsemise valdkonnas, et vahendatavatele lammastele ja kitsedele tehakse kõik vajalikud uuringud ja menetlused ning et on võetud tarvitusele asjakohased abinõud loomataudi leviku ärahoidmiseks.

§ 8. Loomatervisesertifikaadi kohta esitatavad veterinaarnõuded

(1) Lamba või kitsega on kuni sihtkohani kaasas loomatervisesertifikaat, mis on kehtestatud «Loomade ja loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordi veterinaarjärelevalve seaduse» § 46 lõike 1 alusel ning mis vastab EÜ Nõukogu direktiivi 91/68/EMÜ lisas E toodud näidisele. Loomatervisesertifikaat väljastatakse loomale kliinilise läbivaatuse tegemise päeval ja see kehtib kümme päeva selle väljastamise kuupäevast arvates.

(2) Lõikes 1 nimetatud loomatervisesertifikaadi väljastamiseks vajalik kliiniline läbivaatus tehakse looma lähtekohaettevõttes, kogumiskeskuses või tapaloomade puhul ka § 5 lõikes 1 nimetatud ehitises ning Veterinaar- ja Toiduamet tagab, et veterinaarjärelevalve ametnik teeb enne loomatervisesertifikaadi väljastamist kõik vajalikud kontrolliprotseduurid. Kogumiskeskuse puhul tuleb loomade kliiniline läbivaatus teha viivitamata pärast seda, kui loomad on kogumiskeskusesse saabunud.

(3) Tunnustatud kogumiskeskuse puhul väljastatakse loomatervisesertifikaat teise liikmesriiki toimetatava aretus- või nuumlooma kohta lõikes 2 nimetatud kliinilise läbivaatuse ja loomaga lähtekoha ettevõtte kaasasoleval, volitatud veterinaararsti täidetud veterinaartõendil oleva teabe alusel.

(4) Tunnustatud kogumiskeskuse või põllumajandusloomi vahendava isiku ehitise puhul väljastatakse loomatervisesertifikaat teise liikmesriiki toimetatava tapalooma kohta lõikes 2 nimetatud läbivaatuse ja loomaga lähtekoha ettevõtte kaasasoleval, päritoluettevõtte või § 5 lõike 4 punktis 1 nimetatud kogumiskeskust teenindava volitatud veterinaararsti täidetud veterinaartõendil oleva teabe alusel.

(5) Kui Eestis asuvasse tunnustatud kogumiskeskusesse tuuakse teisest liikmesriigist pärinevad tapaloomad edasi toimetamiseks kolmandasse liikmesriiki, väljastab tunnustatud kogumiskeskuse veterinaarjärelevalve ametnik loomade kohta veel ühe loomatervisesertifikaadi (edaspidi *lisasertifikaat*), millele märgib loomatervisesertifikaadi originaali numbrit, ja lisab sellele loomatervisesertifikaadi ametlikult kinnitatud ärakirja. Lisasertifikaat kehtib lõikes 1 nimetatud tähtaja jooksul loomatervisesertifikaadi originaali väljastamise kuupäevast arvates.

(6) Põllumajandusloomi vahendava isiku ehitise puhul väljastatakse lammaste ja kitsede kohta loomatervisesertifikaat teise liikmesriiki toimetamiseks hiljemalt kuuendal päeval pärast nende päritoluettevõtte väljaviimist ning lammaste või kitsede peab selleks ajaks olema toodud põllumajandusloomi vahendava isiku ehitisse. Lammaste ja kitsede põllumajandusloomi vahendava isiku ehitisse meritsi veo korral pikeneb nimetatud aeg veo kestvuse võrra.

(7) Loomatervisesertifikaati väljastaval veterinaarjärelevalve ametnikul on loomapidaja kirjalik kinnitus või muud andmed selle kohta, et ettevõttes on § 3 lõikes 5 loetletud nõuded täidetud.

¹EÜ Nõukogu direktiiv 91/68/EMÜ loomatervishoiu kohta ühendusesiseses lamba- ja kitsekaubanduses (EÜT L 046, 19.02.1991, lk 19–36); 94/164/EÜ (EÜT L 074, 17.03.1994, lk 42–51); 94/953/EÜ (EÜT L 371, 31.12.1994, lk 14–14); 2001/298/EÜ (EÜT L 102, 12.04.2001, lk 63–68); 2001/10/EÜ (EÜT L 147, 31.05.2001, lk 41–41); 2002/261/EÜ (EÜT L 091, 06.04.2002, lk 31–51); 2003/50/EÜ (ELT L 169, 08.07.2003, lk 51–66); 2003/708/EÜ (ELT L 258, 10.10.2003, lk 11–34); 806/2003/EÜ (ELT L 122, 16.05.2003, lk 1–35)